

Ольга Стасілюнас

УКРАЇНСЬКА РОДИНА В ЛИТВІ

Початок цієї історії – в місті Смілі на Київщині (тепер Черкащина). Під час фашистської окупації звідти погнали до Німеччини дев'ятикласницю Галину Аполлонову (дівоче прізвище Лабунець). Звільнена з неволі американцями дівчина повернулася до батьків у Смілу, коли звідти погнали окупантів.

Галина Аполлонова в день свого 82-ліття.
Фото. Ужгород, 29.06.2007 р.

Авторка цих рядків опинилась у Смілі у вересні 1944 року. Сибірячка з міста Кемерова (Кузбас) прибула разом із мамою – лікарем-невропатологом, направленим до Сміли задля відновлення системи охорони здоров'я після фашистської окупації.

1946 року ми з Галиною стали однокласницями середньої школи № 1 і подружилися на все життя. На 69 років.

Галина, загартована життєвими іспитами, наполегливо займалася самоосвітою в галузі літератури, історії, мистецтва. Екзамен на атестат зрілості вона склала блискуче, але медалі не одержала. Своім чудо-

вим почерком вона заповнила бланки атестатів зрілості всьому нашому класу... Здобувати вищу освіту мудро вирішила на фізико-математичному факультеті Черкаського педагогічного інституту. Після закінчення його одержала призначення на роботу вчителем середньої школи міста Ужгорода й усе подальше життя успішно працювала там. Була улюбленим наставником учням і високошанованою колегою.

Чудова майстриня малярки, глибоко освічена в історії та літературі, Галина заснувала для вчителів Ужгорода «Клуб вихідного дня», керувала ним багато років. За творчий підхід до основної спеціальності отримала звання вчителя-методиста.

Лише один раз – 1987 року, на 40-річчя шкільного випуску – ми зібралися у Смілі на незабутнє свято душі. Зустрілись у школі № 1 з учителями та однокласниками. А проте всі 69 років ми спілкувалися лис-

Зустріч однокласників через 40 років після закінчення школи.
Друга і третя ліворуч – подруги Галина Аполлонова й Ольга Стасілюнас.
Фото. Сміла Черкаської області, червень 1987 р.

тами й телефоном, обмінювалися подарунками. Зберігали любов, щирість, ніжність, повагу...

Дочка Галини Ніна Ваш – філолог, поетка, фотохудожниця, яскрава, як і мама, творча особистість, вдумливо виховувала сина Омеляна. Разом із генами вона передала дитині працьовитість, любов до вітчизни, її традицій та людей.

Омелян – щирий українець, гідний нащадок своїх пращурів – одружився з литовкою Сауле й оселився у Вільнюсі. Подружжя народило доньку Руту, якій зараз іде другий рік. Молода родина не раз відвідувала своє ужгородське сімейство. Галина сердечно полюбила добро, уважну, турботливу Сауле. Вони приязно спілкувалися. Від першого шлюбу Сауле має доньку Мілду – школярку. Омелян опікується нею, як рідною, ставши гідним главою родини.

2015 року – після свого 90-річчя – Галина пішла за вічну межу. Світла їй пам'ять.

Батько Сауле – тесть Омеляна Владас Бразюнас – два роки тому, досягнувши 60-літнього віку, став пенсіонером і залишив пост заступника міністра культури в уряді Литви. Залишився поетом-перекладачем. Із цього приводу були високі врочистості за участю президента і членів уряду Литви, родини Омеляна та Сауле. За значні державні заслуги Владас Бразюнас нагороджений вищим орденом Литви. Крім того, держава подарувала йому дорогий іноземний автомобіль. Своє авто, яке мав раніше, Владас подарував дочці та зятеві. Омелян і Сауле отримали права й вихідними мандрують Прибалтикою.

На початку 2015 року вийшла у світ книга Владаса Бразюнаса – переклав литовською «Кобзаря» Тараса Шевченка на жовто-блакитних сторінках. Весною 2015 року до Вільнюса на врочисту презентацію книги прибула зі США делегація НАТО. Ця організація займається не лише військовими, але й культурними справами. У презентаційних заходах знову брали участь

президент країни, члени уряду, родина Бразюнаса, а також численні гості. Дата презентації збіглася з діловим візитом президента Далі Грібаускайте до Києва. Щоб президент змогла вчасно прибути в Україну, дату презентації змістили на день раніше. Така висока повага Литви до України.

Українська родина, започаткована Галиною Аполлоною в Україні, тепер продовжується в Литві в четвертому поколінні Рутю! Щастя їй!

Лист

поетові-перекладачу
Владасу Бразюнасу
Литва, місто Вільнюс

Ольги Стасілюнас
Україна, місто Полтава

Високодостойний добродію Владе!
Добрий день!

Від моєї улюбленої шкільної подружки Галини Аполлонової у телефонній розмові почула, що Ви переклали поезії Тараса Шевченка литовською мовою та видали [їх] на сторінках книги жовто-блакитного кольору.

Ця подія глибоко схвилювала мене.

У часи воєнного лихоліття, коли Україна щодня втрачає воїнів та цивільних людей, моральна та духовна підтримка викликає глибоку вдячність. Доземний уклін Вам за копітку творчу працю над перекладом.

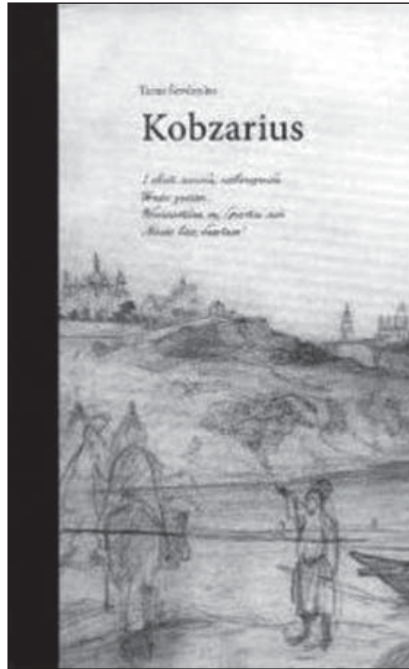
Своєю радістю ділилася з друзями, колегами, знайомими, іноді з пересічними полтавцями. Хотілося гарною звісткою підтримати добрий гумор у сумних, заклопотаних людей. Переважна більшість радо реагувала просвітленим обличчям, словами вдячності, доброю посмішкою, навіть подивом. Отже, доземний уклін Вам від усіх нас.

Сердечно вітаю Вас і Ваших рідних із першим ювілеєм Вашої найменшої онуки Руті. Саме сьогодні їй виповнився рік. До цієї дати власноруч виготовила український віночок-оберіг. Надсилаю його Вам. У ньому благословення крихітці, тепло моїх рук та мого серця. Віночок освячений римо-католицьким священником о. Лукашем Майданом.

Бажаю всім вам доброго здоров'я, високих звершень у творчій та повсякденній праці, миру, злагоди, любові та натхнення. Нехай береже вас Господь!

З глибокою повагою
м. Полтава,
9 лютого 2015 року

Ольга

Тарас Шевченко. Кобзар.
Taras Ševčenko. Kobzarius /
На литовську переклав
Владас Бразюнас. – К. :
«Балтія-Друк», 2014 ; Vilnius :
«Vaga», 2014. – 186 с.